

**KOORDINACIONI ODBOR ZA KONTROLU MALOG ORUŽJA I LAKOG
NAORUŽANJA U BOSNI I HERCEGOVINI**

IZVJEŠTAJ

**o radu Koordinacionog odbora za kontrolu malog oružja i lakog
naoružanja u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu**

**Sarajevo
Mart, 2023. godine**

Koordinacioni odbor za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini, na osnovu člana 7. Odluke o imenovanju Koordinacijskog odbora za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 28/21), Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, p o d n o s i

IZVJEŠTAJ

o radu Koordinacionog odbora za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu

I - UVODNE NAPOMENE

Strategija za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini za period 2021-2024 godina, i Akcioni plan, usvojena je na 28. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, održanoj 24.02.2021.godine. Na osnovu Strategije, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, je u skladu sa Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 94/07 i 24/08), na 30. sjednici, održanoj dana 17.03.2021. godine, donijelo Odluku o imenovanju Koordinacionog odbora za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: KO SALW).

II - SASTAV KO SALW

KO SALW je interesorno tijelo, formirano od predstavnika policijskih organa u Bosni i Hercegovini i drugih organa, a stručne, tehničke, administrativne i opće poslove za potrebe KO SALW obavlja sekretarka.

III – NADLEŽNOSTI KO SALW

Djelokrug poslova i zadataka KO SALW je planiranje, koordinacija, usmjeravanje i nadzor aktivnosti za implementaciju Strategije za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini (2021-2024).

IV - IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI KO SALW

Strategija obuhvata četiri oblasti koje su formulisane u četiri strateška cilja, i to:

1. Unaprijeđenje pravnog okvira i implementacije SALW zakonodavstva;
2. Smanjenje prisustva nelegalnog SALW-a;
3. Upravljanje SALW-om u posjedu Oružanih snaga BiH i
4. Međunarodna i regionalna saradnja i saradnja sa organizacijama civilnog društva.

U izvještajnom periodu, a uzimajući u obzir novonastalu situaciju vezanu za COVID 19, KO SALW je održao ukupno četiri sastanaka u proširenom sastavu. U okviru ova četiri sastanka izrađena je nova Strategija za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini za period 2021-2024 godine, te pripadajući Akcioni plan.

U izvještajnom periodu realizovane su sljedeće aktivnosti, i to:

Cilj 1. UNAPRIJEĐENJE PRAVNOG OKVIRA I IMPLEMENTACIJE SALW ZAKONODAVSTVA

Programski cilj 1.1. Izrada analize stanja o usklađenosti domaćeg zakonodavstva u oblasti SALW

U okviru navedenog strateškog cilja Strategija je prepoznala potrebu praćenja aktivnosti koje trebaju rezultirati harmoniziranjem zakona o držanju i nošenju oružja u BiH sa relevantnim propisima Evropske unije kao, i jačanja međuagencijske saradnje na polju implementacije zakonodavstva vezanog za kontrolu unutrašnjeg i vanjskotrgovinskog prometa oružja radi adekvatne razmjene informacija i stajališta u vezi sa pitanjima iz nadležnosti različitih institucija uključenih u promet naoružanja.

Usklađivanje Zakona o oružju

Koordinacioni odbor za SALW je uz podršku Regionalnog centra za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja (u daljnjem tekstu: SEESAC), od 18. do 19. oktobra 2022. godine, u Banja Luci, organizovao dvodnevnu radionicu o usklađivanju pravnog okvira o kontroli oružja u Bosni i Hercegovini s pravnim tekovinama EU. Sastanak je okupio relevantne aktere iz cijele Bosne i Hercegovine, s konkretnim fokusom na usklađivanje Zakona o oružju.

Zakon o oružju i municiji („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 17/15, 5/16, 17/17, 8/20, 19/21 i 19/22), djelimično je usklađen sa direktivama, standardima i normama EEZ. Zakon je stupio na snagu 08.01.2016. godine.

U odnosu na navedenu Direktivu Vijeća Europske Unije, u mjesecu augustu 2022. godine, Uprava policije MUP-a TK-a je Direkciji za evropske integracije dostavila prednacrt

Zakona o oružju i municiji, urađen u skladu sa smjernicama dobivenim od Koordinacionog odbora za kontrolu malog i lakog naoružanja u BiH, radi davanja ocjene usklađenosti sa legistlativom EU. Od strane Direkcije za evropske integracije u mjesecu augustu 2022. godine, dostavljeno je mišljenje na Tabelu usklađenosti, a provođenje aktivnosti na ocjeni usklađenosti Zakona o oružju i municiji sa legistlativom EU je u toku.

U Srednjobosanskom kantonu je usvojen 20.9.2022. godine na prijedlog skupštinskih zastupnika kantona, Zakon o izmjenama i dopunama zakona o nabavi, držanja, nošenja oružja i streljiva, a 28.10.2022. godine je objavljen u Službenim novinama SBK/KSB. U njegovu izradu nije bila uključena Direkcija za evropske integracije BiH, te je MUP SBK/KSB dao negativno mišljenje.

U Bosansko podrinjskom kantonu, Kantonu Sarajevo i Brčko distriktu BiH je formirana Komisija koja aktivno radi na pripremi nacрта Zakona o oružju. U Posavskom kantonu je u toku 2022. godine, donešen Zakon o izmjenama i dopunama zakona o oružju i streljivu, koji je djelimično usklađen sa EU Direktivom 555/2021, a u 2023 godini, je planirano donošenje podzakonskih akata. Kada je u pitanju Zeničko – dobojski kanton, komisija je pripremila tabele usklađenosti u saradnji sa Direkcijom za evropske integracije i u izradi je tekst Zakona.

Stručna podrška Ministarstvu unutrašnjih poslova Unsko-sanskog kantona

Dana 9. februara 2022. godine, Koordinacioni odbor za SALW BiH uz podršku SEESAC-a, je održao sastanak s predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova Unsko-sanskog kantona i predstavnicima Delegacije EU. Diskusija se odnosila na Zakon o oružju i zahtjeve koje treba razmotriti tokom izrade posebnog pravilnika, naročito u vezi s pitanjem vođenja evidencije o mehaničkim tragovima na oružju, odnosno probnom gađanju, te vođenja evidencije o oružju u legalnom posjedu. Odlučeno je da je takvo vođenje evidencije nepotrebno i preopterećujuće za institucije.

Regionalna radionica o usklađivanju

Od 17. do 18. maja 2022. godine, SEESAC je u Budvi, Crna Gora, organizovao Regionalnu radionicu o usklađivanju zakonodavstva u oblasti kontrole SALW-a s pravnim tekovinama EU. Pored diskusije o tekućim naporima za usklađivanje oblasti zakonodavstva koje se odnosi na vatreno oružje i civilnu upotrebu eksploziva s pravnim tekovinama EU, učesnici su imali priliku da se bave izazovima s kojima se suočavaju u kategorizaciji eksplozivnih materijala, vatrene oružja i drugog naoružanja. Na radionici je predstavljena metodologija istraživanja koja je u Severnoj Makedoniji primenjena prilikom izrade relevantnog pravnog okvira u oblasti prekursora eksploziva, a jedna sesija bila je posvećena Sprovedbenoj direktivi 2019/69 o utvrđivanju tehničkih specifikacija oružja za uzbunjivanje i signalnog oružja. Predstavica Generalnog direktorata Evropske komisije za migracije i unutrašnje poslove (DG Home), je učesnicima predstavila posljednje novosti o daljem razvoju i planiranim izmjenama pravnog okvira EU u oblasti kontrole SALW-a. Iz perspektive Hrvatske predstavljeno je i iskustvo usklađivanja zakonodavstva o kontroli SALW-a s pravnim tekovinama EU, kao i izazovi u vezi s primjenom.

Programski cilj 1.2. Jačanje kapaciteta u borbi protiv nelegalne trgovine SALW-om

Koordinacija i praćenje realizacije Mape puta

SEESAC je odgovoran, u bliskoj saradnji i uz podršku Njemačke, Francuske i EU, za ukupnu koordinaciju i praćenje realizacije Mape puta. U tu svrhu organizuju se koordinacioni sastanci na regionalnom nivou koji okupljaju predstavnike jurisdikcija Zapadnog Balkana, ključnih donatora i organizacija koje učestvuju u realizaciji Mape puta, dok komisije za SALW dobijaju podršku za organizovanje koordinacionih sastanaka na lokalnom nivou. Sveobuhvatne regionalne izvještaje o napretku u realizaciji Mape puta priprema SEESAC, dva puta godišnje, na osnovu informacija koje dostavljaju institucije i ključni partneri u realizaciji.

U tom kontekstu, SEESAC je 10. marta 2022. u Beogradu, Srbija, organizovao sastanak o srednjoročnom pregledu Mape puta za kontrolu SALW-a na Zapadnom Balkanu. Tokom sastanka, Komisijama za SALW predstavljeni su ciljevi, nacrt metodologije i vremenski okvir za srednjoročnu reviziju Mape puta. Nadalje, komisije za SALW su ažurirale informacije o statusu realizacije Mape puta, izazovima i potrebama za naredni period, a iznijele su i svoja očekivanja u vezi sa srednjoročnim pregledom.

Dana 24. juna 2022. godine SEESAC je podržao Koordinacioni odbor za SALW Bosne i Hercegovine da organizuje sedmi lokalni koordinacioni sastanak o Mapi puta. Koordinacioni odbor za SALW dostavio je informacije o napretku, izazovima i potrebama koje se odnose na realizaciju Mape puta, za period od 1. jula do 31. decembra 2021. na osnovu izveštaja o ključnim pokazateljima uspešnosti (KPI) i Narativnog izveštaja, koji su uključeni u konsolidovani Sedmi regionalni izveštaj o napretku. Donatori i međunarodne organizacije koje se bave kontrolom oružja u Bosni i Hercegovini pozvani su i učestvovali su na sastanku, kako bi razmotrili napredak u realizaciji Mape puta, te koordinirali relevantne aktivnosti. Ulazne informacije međunarodnih organizacija i ključnih donatora sakupljene su u dokumentu Doprinos regionalnih i međunarodnih organizacija.

Sedmi regionalni koordinacioni sastanak o Mapi puta organizovan je 5. i 6. jula 2022. godine, u Skoplju, Sjeverna Makedonija. Na regionalnim koordinacionim sastancima analiziraju se napredak, izazovi i potrebe u odnosu na specifične ciljeve Mape puta, diskutuje se o doprinosima međunarodnih organizacija uključenih u kontrolu naoružanja u regionu i o donatorskoj podršci za suzbijanje širenja i nedozvoljene trgovine malim oružjem i lakim naoružanjem.

Dana 23. novembra 2022. godine, SEESAC je podržao Koordinacioni odbor za SALW Bosne i Hercegovine u organizovanju osmog lokalnog koordinacionog sastanka o Mapi puta. Koordinacioni odbor za SALW je predstavio informacije o napretku, izazovima i potrebama u vezi s realizacijom Mape puta, za period 1. januar – 30. jun 2022. godine, na osnovu KPI

izveštaja i Narativnog izveštaja, koji su uključeni u konsolidovani Osmi regionalni izveštaj o napretku. Donatori i međunarodne organizacije koje se bave kontrolom naoružanja u Bosni i Hercegovini pozvani su i učestvovali su na sastanku kako bi sagledali napredak u realizaciji Mape puta i koordinirali relevantne aktivnosti. Informacije koje su ponudile međunarodne organizacije i ključni donatori sakupljene su u dokumentu Doprinos regionalnih i međunarodnih organizacija.

Osmi regionalni koordinacioni sastanak o Mapi puta organizovan je 13-14. decembra 2022. godine, u Budvi, Crna Gora. Delegaciju Bosne i Hercegovine, koju je predvodio predsjednik Koordinacionog odbora g. Ermin Pešto, na sastanku su predstavljali predstavnici Ministarstva sigurnosti, Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Ministarstva odbrane i Tužilaštva BiH.

Srednjoročni pregled realizacije Mape puta sproveden je u skladu s relevantnom Odlukom Savjeta EU i s ciljem izrade pregleda napretka i identifikacije praznina tokom prve tri godine realizacije Mape puta, te davanja preporuka za naredni period. Evaluacija će sadržati informacije relevantne za donošenje odluka i buduću izradu programa za još efikasniju podršku u realizaciji Mape puta. Međunarodna kompanija koja je izabrana da sprovede srednjoročni pregled obavila je u decembru 2022. godine, zasebne intervjuue s ključnim predstavnicima vlasti i partnerima u realizaciji Mape puta u Bosni i Hercegovini. Ključni nalazi iz izveštaja očekuju se početkom 2023. godine.

Multilateralni partnerski fond UN-a za podršku u realizaciji Mape puta za kontrolu SALW-a na Zapadnom Balkanu (MPTF) ostaje jedan od ključnih mehanizama finansiranja za UN u pružanju podrške za realizaciju Mape puta kroz pristup koordinacije donatorske podrške. Fond je imao koristi od snažne saradnje i podrške nekoliko ključnih donatora i partnera: Njemačke, Francuske, Ujedinjenog Kraljevstva, Švedske, Nizozemske, Norveške i Evropske unije. Kao organizacije UN-a koje učestvuju u MPTF, i UNDP i UNODC su nastavili s realizacijom projekata u BiH koji proizilaze iz podrške MPTF-a realizaciji Mape puta, uz blisku saradnju i koordinaciju s državama regiona. U tom kontekstu, nadležni organi u BiH bili su korisnici pet projekata koje je finansirao MPTF u 2022. godini, (tri je realizovala Kancelarija UNDP u BiH, dva UNODC a jedan UNDP i UNODC zajedno). Upravni odbor MPTF-a odobrio je za BiH šesti projekat manjeg obima u drugoj polovini 2022. godine, kao privremeni projekat koji će realizovati UNDP BiH prije objavljivanja sljedećeg otvorenog poziva za podnošenje prijedloga projekata 2023. godine. Taj projekat ima za cilj osiguravanje kontinuiteta i jačanje tekućih napora i postignuća u BiH u kontroli SALW-a. Pored toga, cilj projekta je uspostavljanje platforme za bilateralnu i multilateralnu razmjenu znanja sa susjednim zemljama u pogledu više aspekata kontrole SALW-a, te osiguravanje kontinuiteta napora u daljoj institucionalizaciji rodne ravnopravnosti u kontroli SALW-a u okviru Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

Upravljačka struktura MPTF-a naručila je srednjoročnu evaluaciju djelovanja MPTF-a, a ugovoreni tim za evaluaciju kontaktirao je nadležna tijela u BiH kako bi se, između ostalog,

procjenio napredak ostvaren putem projekata koje finansira MPTF. Evaluacija će sadržati informacije relevantne za donošenje odluka i buduću izradu programa za još efikasniju podršku u realizaciji Mape puta kroz pristup koordinacije donatorske podrške.

Na zahtjev KO SALW i Granične policije BiH, nastavljeno je sa realizacijom Projekta borbe protiv ilegalne trgovine oružjem (eng. Countering Illicit Arms Trafficking - CIAT)

U 2022. godini, projekat se fokusirao na nastavak odnosno završetak sljedećih aktivnosti:

- U izvještajnom periodu, nastavljen je rad na razvoju “Centralnog registra evidencije kretanja naoružanja i vojne opreme u Bosni i Hercegovini” koja je i završena dok su tokom finalnog testiranja koje je održano u novembru 2022.godine, identifikovani manji tehnički nedostaci koji su ispravljeni, te se očekuje da će nakon odobrenja krajnjih korisnika, CEE biti pušten u rad u januaru 2023 godine.
- Projekat je u izvještajnom periodu završio nadogradnju Identifikacione platforme za prepoznavanje SALW-a za potrebe Granične policije BiH. U istom periodu, platforma je ušla u testnu fazu u okviru drugih policijskih agencija.
- Kapaciteti za pronalaženje nelegalnog oružja u zemlji su ojačani nabavkom 30 endoskopa za 14 policijskih agencija, 2 mobilna detektora za droge i eksplozive donirana entitetskim policijskim agencijama, te donacijom za Graničnu policiju BiH koja je uključila: 6 termovizija, 60 dvogleda i 100 prenosivih nadzornih kamera.
- Nakon razvoja standardnih operativnih procedura (SOP) od strane 14 policijskih agencija tokom 2020. godine, u izvještajnom periodu projekat je završio sve aktivnosti na organizaciji obuke za 1200 policijskih službenika, čime je ukupan broj službenika obučanih za korištenje SOP-ova kao i specijalizovane opreme za detekciju ilegalnog malog oružja i lakog naoružanja prešao broj od 2,000 u 13 policijskih agencija (2 entitetske, 10 kantonalnih i Brčko Distrikt BiH).
- Projektni tim UNDP-a je podržao razvoj koncepta zajedničkih praktičnih vježbi za otkrivanje i procesuiranje ilegalnog oružja, municije i eksplozivnih sredstava. U izvještajnom periodu održane su dvije zajedničke vježbe za 56 policijskih službenika.

Na zahtjev KO SALW i nadležnih organa u BiH, nastavilo se sa realizacijom Projekta sprječavanja ilegalne trgovine i prometa oružjem u Bosni i Hercegovini (eng. Halting Arms and Lawbreaking Trade - HALT)

Projekat sprječavanja ilegalne trgovine i prometa oružjem u Bosni i Hercegovini (eng. Halting Arms and Lawbreaking Trade - HALT) se provodi od februara 2020. godine, kao zajednički projekat Razvojnog programa Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH) i UN Ureda za drogu i kriminal (UNODC) s općim ciljem daljeg unaprijeđivanja sigurnosti unutar i van granica Zapadnog Balkana kroz ciljano djelovanje usmjereno ka unapređenju kapaciteta

Bosne i Hercegovine u borbi protiv ilegalne trgovine malim oružjem i lakim naoružanjem (eng. skraćenica SALW). Projekat je produžen do 30.06.2023. godine.

Projekat finansiraju Savezna Republika Njemačka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Kraljevina Švedska, Republika Francuska, Kraljevina Nizozemska, Kraljevina Norveška, putem Multilateralnog fonda za Zapadni Balkan, uz podršku Evropske unije, a u okviru inicijative Mapa puta 2024.godine, za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja na Zapadnom Balkanu.

Projektne aktivnosti se provode u saradnji sa Upravom za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine (UINO BiH) kao glavnim korisnikom ovog projekta, a određene aktivnosti u okviru projekta obuhvataju i druge institucije odnosno agencije u Bosni i Hercegovini, između ostalog i Graničnu policiju (GP), Državnu agenciju za istrage i zaštitu (SIPA), Ministarstvo sigurnosti (MS), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (MVTEO), Ministarstvo transporta i komunikacija BiH (MTK), te poštanske operatere u BiH.

Tokom 2022. godine, u okviru dijela projekta HALT koje je proveo UNDP BiH, realizirane su sljedeće aktivnosti odnosno postignuti sljedeći rezultati:

- UNDP BiH je organizovao dodatnih 9 jednodnevnih obuka u 4 različita grada za preko 120 carinskih službenika o primjeni 8 Standardnih operativnih procedura (SOP) razvijenih u okviru projekta koje regulišu korak po korak pristup u sprečavanju i otkrivanju ilegalne trgovine SALW od strane carinskih službenika, kao i praktični dio obuke o korišćenju specijalizovane opreme (donirane kroz projekat) za detekciju SALW i izvora zračenja. Ukupno 738 carinskih službenika prošlo je ove obuke tokom implementacije projekta. Pored toga, organizovana je jednodnevna obuka za 32 rukovodioca srednjeg nivoa iz UINO kako bi se naglasila važnost primjene razvijenih SOP-a i pravilnog i kontinuiranog korištenja donirane opreme.
- UNDP BiH je organizovao 5 gender radionica na kojima je učestvovalo 130 rukovodilaca iz UINO (69 žena i 61 muškarac) s ciljem poboljšanja položaja žena i karijernih perspektiva u UINO, identifikovanja prepreka, kontekstualnih faktora i ulaznih tačaka za unapređenje položaja žena i karijernih perspektiva u UINO carinskom sektoru, naglašavajući važnost rodne ravnopravnosti i prevencije seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja. Radionice su podržali Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine u ulozi predstavnika Koordinacionog odbora za SALW u BiH, Udruženje „Mreža policijskih službenika“ i Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, postavljajući inovativni sistem horizontalne razmjene među praktičarima na ovu temu. Ove konsultativne radionice pokrenule su dijalog o učešću žena u carinskom sektoru – po prvi put u zemlji – i pitanjima rodne ravnopravnosti s naglaskom na podizanju svijesti o prevenciji seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja.
- Jedan sastanak Radne grupe na operativnom nivou organizovan je od strane UNDP kojem su prisustvovali predstavnici 15 policijskih tijela sa svih nivoa u BiH, UINO te predstavnici Tužilaštva BiH, na kojem je razgovarano o budućim zajedničkim vježbama koje bi uključivale sve navedene agencije o korištenju razvijenih SOP-ova, s

ciljem povećanja kapaciteta u efikasnoj borbi protiv ilegalne trgovine SALW-om. Sastanak Radne grupe je rezultirao idejom da se napravi scenario za zajedničke vježbe koje bi uključivale navedene institucije.

- U organizaciji UNDP BiH je izvedena 1 zajednička pilot-vježba i 10 zajedničkih vježbi (svaka vježba je bila dvodnevna) koje su okupile policijske i carinske službenike iz 15 različitih policijskih agencija i UINO, uz prisustvo i učešće Tužilaštva BiH, organizovane su u 10 različitih gradova u BiH. Učestvovalo je 307 policijskih i carinskih službenika koji su prošli obuku o korištenju razvijenih SOP-a i njihovoj povezanosti sa relevantnim odredbama zakona o krivičnom postupku u BiH koje se odnose na nedozvoljeno posjedovanje i promet SALW-a, kao i o korištenju opreme donirane kroz projekat. Svi učesnici su pomno praćeni i vođeni od strane Tužilaštva BiH koje je prisustvovalo svakoj vježbi.
- Nastavljena je međunarodna saradnja UINO i regionalnih uprava carina kroz organizovanje sastanaka nosilaca projekta ispred UINO sa kolegama iz carinskih uprava Srbije i Crne Gore. UNDP BiH je u martu, u Beogradu, organizovao sastanak UINO BiH i Uprave carina Srbije na kojem je učestvovalo 7 službenika UINO i 4 službenika Uprave carina Srbije. Pored toga, UNDP je u julu u Sarajevu, organizovao regionalni sastanak na kojem je učestvovalo 15 učesnika – predstavnika UINO BiH, Uprave za prihode i carine Crne Gore i Uprave carina Srbije. Sastanci su korišćeni kao forum za razmjenu informacija o naporima svake administracije u borbi protiv ilegalne trgovine SALW predstavljanjem organizacijske strukture i kapaciteta svake agencije, najbolje prakse kao i postignuća projekta HALT i potencijalne replikacije projekta u susjednim zemljama.
- UNDP, zajedno sa UNODC-om, organizovao je u Beču, sastanak Radne grupe na strateškom nivou na kojoj je okupilo 9 predstavnika UINO, Ministarstva sigurnosti i MVTEO-a na temu ilegalne trgovine SALW-om.
- UNDP je tokom 2022. godine, nastavio sa opremanjem UINO te je proveo nabavku i isporučio UINO specijalističku opremu u vrijednosti od preko 515.000 KM (bez PDV-a). Donirana je slijedeća oprema: 4 sofisticirana detektora eksploziva i narkotika, 10 endoskopa, 7 mjerača gustine materijala, tzv. „baster“, 25 kompleta za otkrivanje eksploziva i 25 kompleta za otkrivanje narkotika (zajedno sa 10 dodatnih setova za testiranje za svaki komplet), 25 kompleta višenamjenskih alata i 24 kompleta za pregled vozila. Organizovana je obuka za 5 trenera UINO prilikom primopredaje 4 detektora eksploziva i narkotika kao i obuka za 10 službenika UINO za korištenju „bastera“ i setova za otkrivanje eksploziva i narkotika.
- UNDP BiH je u februaru 2022.godine, pomogao u organizaciji sastanka Koordinacionog odbora za SALW u BiH u Banjoj Luci, kao i organizovanju sastanka

direktora Federalne uprave policije sa svim kantonalnim policijskim komesarima koji je održan u Konjicu u martu 2022. godine.

Sastanci regionalne mreže eksperata (SEEFEN-a)

Šesnaesti sastanak Mreže stručnjaka za vatreno oružje jugoistočne Evrope (SEEFEN), održan je od 31. maja do 1. juna 2022. u Tirani, Albanija, za oko 45 učesnika. Uz podršku SEESAC-a, sastanak je okupio istražitelje, stručnjake za balistiku, predstavnike granične policije, carinske službenike i tužioce iz šest jurisdikcija Zapadnog Balkana, Moldavije i Ukrajine. Osim kolega iz drugih jurisdikcija, među učesnicima su bili i predstavnici Savjeta za regionalnu saradnju, EUROPOL-a, EMPACT-a, FRONTEX-a, INTERPOL-a i NABIS-a. Među glavnim temama razgovora bili su rezultati postignuti tokom 2021. godine, u borbi protiv nezakonitog posjedovanja i trgovine oružjem, a delegacije su predstavile primjere konkretnih slučajeva koji su uključivali saradnju između istražitelja, balističara i tužilaca. Učesnici su informisani o uticaju rata u Ukrajini, te mogućim rizicima i pretnjama koje bi sukob mogao imati na kontrolu SALW-a u EU i na Zapadnom Balkanu.

Sedamnaesti sastanak SEEFEN-a održan je od 1. do 2. novembra 2022.godine, u Skoplju, Sjeverna Makedonija, s preko 50 okupljenih učesnika – policijskih istražitelja, carinskih službenika, tužilaca, stručnjaka za balistiku, predstavnika granične policije iz šest jurisdikcija Zapadnog Balkana, Moldavije i Ukrajine, kao i predstavnika regionalnih i međunarodnih organizacija. Pored redovnih izlaganja koje su delegacije imale o postupanju istražitelja u oblasti kriminala povezanog s vatrenim oružjem, učesnici su diskutovali i o krivičnim djelima izvršenim noževima, problemu privatno izrađenog oružja bez serijskih brojeva (*ghost guns*), sistemima MANPADS, metodologiji i primjeni potencijalne regionalne analize pretnji i rizika.

Razvoj kapaciteta fokalnih tačaka za vatreno oružje

Vijeće ministara je na 28. sjednici održanoj 24.02.2021. godine donio Odluku o formiranju Radne grupe za uspostavu kontakt tačke/tački za vatreno oružje u Bosni i Hercegovini. Radna grupa je do danas održala šest sastanaka (tri putem video linka i tri uživo).

Takođe je u okviru implementacije Odluke Vijeća Evropske Unije, a u cilju podrške aktivnostima SEESAC-a u oblasti razoružanja i kontrole naoružanja u jugoistočnoj Evropi, UNDP SEESAC organizovao Radionicu za članove Radne grupe za uspostavu kontakt tačke/tački za vatreno oružje u Bosni i Hercegovini koja se održala 19.11.2021. godine u Hotelu Marriott u Sarajevu.

U okviru Radne grupe analizirali su se različiti modeli funkcionalne kontakt tačke/tački ali još uvijek nije usaglašen konačan model.

Zbog kratkog vremena predviđenog za rad i pandemije korone, Vijeće ministara je produžio rok rada Radne grupe do 31.03.2023. godine.

Nakon izvršenog zadatka Radna grupa treba da podnese Izvještaj Savjetu ministara najkasnije do 30.04.2023. godine.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske je formiralo Fokalnu tačku za vatreno oružje 7.2.2023. godine Rješenjem ministra unutrašnjih poslova, čiji je zadatak praćenje kretanja od proizvođača do zadnjeg legalnog vlasnika, unaprijeđenje uslova za blagovremeno dostavljanje informacija nadležnim organizacionim jedinicama u istragama, razmjena informacija sa drugim fokalnim tačkama i nadležnim tijelima za provođenje zakona u BiH i inostranstvu, redovno ažuriranje postojećih baza, praćenje trendova u oblasti oružja i druga pitanja od značaja za održivo rješenje i suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine malog oružja i lakog naoružanja, vatrenog oružja i pripadajuće municije na Zapadnom Balkanu.

Regionalnu radionicu o restauraciji serijskog broja oružja organizovao je SEESAC, u bliskoj saradnji s NABIS-om, 7. i 8. aprila u Beogradu. Tokom radionice učesnici iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije obučavani su za primjenu relevantnih tehnika za restauraciju serijskih brojeva oružja koje su pokazane i kroz praktične vježbe.

Od 10. do 13. maja 2022. godine, SEESAC je u Beogradu, organizovao regionalnu obuku o vještinama kritičkog mišljenja i analitičkim kapacitetima. Na obuci su učestvovali analitičari i predstavnici fokalnih tačaka za vatreno oružje iz jugoistočne Evrope koji su, između ostalog, radili na unapređivanju znanja o obavještajnom procesu, logičkom rasuđivanju, prikupljanju i obradi podataka, te izvještavanju.

Od 14. do 17. juna 2022. godine, SEESAC i EMPACT su zajednički organizovali regionalnu obuku za obavještajnu djelatnost iz otvorenih izvora (OSINT) u Tirani. Cilj obuke je bio povećanje kapaciteta za istrage na internetu iz otvorenih izvora korišćenjem obavještajnih instrumenata otvorenog koda. Obuka je omogućila polaznicima da nauče osnove ciklusa OSINT – prikupljanje, analiza i širenje javno dostupnih informacija i kreiranje obavještajnih podataka iz istih – te da u praksi primjene stečena praktična znanja.

Od 20. do 22. juna 2022. godine, SEESAC je organizovao vježbu za cyber patrole na internetu u saradnji s EMPACT FIREARMS-om, u okviru Operativnih mjera 8.1 i 3.2. EMPACT FIREARMS-a. Vježba je organizovana za jedinice za cyber bezbjednost i fokalne tačke za vatreno oružje iz jugoistočne Evrope, koje su izvele vježbu patroliranja u cyber prostoru u potrazi i prikupljanju javno dostupnih informacija vezanih za nedozvoljenu trgovinu vatrenim oružjem na *Surface Web-u*, *darknetu* i *Telegramu*. Podaci prikupljeni tokom vježbe cyber patroliranja su analizirani i predstavljeni na sastanku održanom 23. juna 2022. godine, putem interneta.

Godišnju radionicu za fokalne tačke za vatreno oružje na Zapadnom Balkanu, Moldaviji i Evropskoj uniji organizovali su SEESAC i EMPACT FIREARMS u Hagu, Nizozemska, 21-22. septembra 2022. godine. Fokus sastanka bio je na prikupljanju i izradi obavještajnih podataka za primjenu u borbi protiv trgovine i zloupotrebe oružja i njihovih komponenata. Za

učesnike sa Zapadnog Balkana organizovan je dodatni *trening o rodnoj analizi i prikupljanju rodno osetljivih podataka* u cilju daljeg razvoja vještina koje bi doprinjele efikasnosti fokalnih tačaka za vatreno oružje. Pored toga, predstavnici sa Zapadnog Balkana bili su gosti nizozemskog Nacionalnog forenzičkog instituta, gde su s kolegama iz Nizozemske razmjenili dobre prakse o balističkim ispitivanjima.

Radionicu za izradu standardnih operativnih procedura (SOP) za fokalne tačke za vatreno oružje, organizovao je SEESAC 27-28.oktobra, u Sarajevu. Tokom radionice, stručnjak iz SEESAC-a predstavio je nacrt o kome se dalje diskutovalo s učesnicima sastanka.

Dodatni sastanak u vezi s razvojem modaliteta fokalne tačke za vatreno oružje u BiH, održan je u Sarajevu 28. novembra 2022. godine, u organizaciji i uz podršku SEESAC-a, a na zahtjev relevantnih vlasti iz BiH.

Od 20. do 21. oktobra 2022.godine, SEESAC je u Beogradu, organizovao radionicu patroliranja internetom za predstavnike šest jurisdikcija Zapadnog Balkana, u cilju daljeg unapređenja situacione analize kriminalnog ponašanja u vezi s nezakonitom trgovinom oružjem na internetu. Obuka je bila posebno posvećena prikupljanju relevantnih podataka iz izvora s interneta u pripremi za predstojeće Dane zajedničke akcije (*Joint Action Days*). Tokom radionice doniran je laptop sa specijalizovanim softverom za dalju podršku istragama na internetu u BiH.

U saradnji s Nacionalnom balističkom obaveštajnom službom (NABIS) iz Ujedinjenog Kraljevstva, SEESAC je organizovao regionalni sastanak o razmjeni znanja i najboljih praksi u oblasti balističkog ispitivanja i balističke obavještajne djelatnosti. Sastanak je održan u Beogradu od 22. do 23. novembra, s ciljem jačanja balističkih i forenzičkih kapaciteta za istraživanje zločina povezanih s vatrenim oružjem u oblasti prikupljanja i analize podataka preko fokalnih tačaka za vatreno oružje i balističkih laboratorija.

Podrška jedinicama za istraživanje mjesta zločina

SEESAC je organizovao regionalnu radionicu o istrazi mjesta zločina u Tirani, 15-16. novembra 2022.godine. Na radionici je učestvovalo 12 predstavnika jedinica za istraživanje mjesta zločina iz šest jurisdikcija Zapadnog Balkana, s ciljem obučavanja u skladu s priručnicima o najboljim praksama Evropske mreže instituta za forenzičku nauku (ENFSI), posebno o pronalaženju vatrene oružja, osnovnih komponenti, balističkih dokaza, municije, eksploziva i prekursora eksploziva.

Od 5. do 9. decembra 2022. godine, SEESAC je organizovao procjenu potreba (inicijalnu reviziju) jedinica za istraživanje mjesta zločina u Bosni i Hercegovini. Stručnjaci su posjetili sljedeće institucije: SIPA – Državna agencija za istrage i zaštitu, DKPT – Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine, FUP – Federalna uprava policije, FMUP – Policijska akademija, PBD – Policijska Brčko distrikta BiH, Ministarstvo unutrašnjih poslova

Republike Srpske, Ministarstvo unutrašnjih poslova Posavskog kantona, Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo i Policija Republike Srpske.

Direkcija – Odsjek NCB INTERPOL Sarajevo, je pokrenuo inicijativu za realizaciju projekta iARMS (Sistem za vođenje i praćenje evidencija ilegalnog oružja u BiH). iARMS je sofisticirani Interpolov alat koji omogućava lakšu razmjenu informacija i istražnu saradnju između agencija za provođenje zakona u pogledu prekograničnog kretanja ilegalnog kao i legalnog vatrenog oružja, koje je korišteno pri izvršenju nekog krivičnog djela. Pristup navedenoj bazi je omogućen svim policijskim agencijama u Bosni i Hercegovini. Trenutno, sve policijske agencije su potpisale Sporazum o korištenju iARMS aplikacije osim Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske. U sklopu iARMS aplikacije, Odsjek NCB INTERPOL Sarajevo je u 2022. godini, postupio po šest zahtjeva za praćenje (Trace Request) drugih država članica Interpola. Tokom 2022. godine, nisu održavane obuke vezano za iARMS bazu podataka, obzirom da od agencija za provedbu zakona nije iskazana potreba za održavanjem istih.

Takođe, u okviru projekta „Caliber“, čija misija je procjena stanja vezano za trgovinu oružjem u BiH iz oblasti evidencija oružja, pristup iARMS-u i potrebe za proširenjem, uspostava i kapaciteti kontakt tačke/tačaka za oružje i komunikacija sa forenzičkim laboratorijama, održana je obuka vezano za vatreno oružje u periodu 10.–12.10.2022. godine, u Sarajevu. Navedena obuka je organizovana od strane Generalnog sekretarija Interpola u sklopu Programa za oružje i istoj su prisustvovali predstavnici svih policijskih agencija u BiH.

Kada je riječ o učešću na međunarodnim konferencijama, seminarima i drugim vidovima međunarodne saradnje, u periodu od 26 do 29.10.2022. godine, predstavnici Direkcije su aktivno učestvovali u realizaciji međunarodne operativne akcije ”JAD South East Europe 2022”. Pored predstavnika Direkcije, učešće u navedenoj akciji su uzeli i službenici za provedbu zakona drugih agencija iz Bosne i Hercegovine, a sve s ciljem rješavanja tri EMPACT prioriteta: trgovina oružjem, ilegalna migracija i trgovina opojnom drogom.

Tokom realizacije operativne akcije u Bosni i Hercegovini je bilo angažovano preko 1.209 policijskih službenika na terenu. Izvršena je selektivna kontrola 2.038 lica, te preko 1.970 vozila, 53 aviona te 59 lokacije (hosteli, privatne kuće, privremena skloništa i slično). Slobode je lišeno devet lica. Također je inicirano pokretanje četiri nove istrage u Bosni i Hercegovini, te je pronađeno i zaplijenjeno vatreno oružje i municija kao i određena količina narkotičkih sredstava.

U izvještajnom periodu Direkcija je postupala po 154 nova zahtjeva/predmeta vezana za ilegalnu trgovinu vatrenim oružjem i eksplozivnim sredstvima, od čega je 109 predmeta otvoreno na zahtjev država članica Interpola, 34 na zahtjev Europola i država članica i 11 na zahtjev domaćih policijskih agencija.

Ministarstvo sigurnosti – Kordinacijski odbor za malo oružje i lako naoružanje (KO SALW) je sa Misijom OSCE-a u BiH, potpisalo Protokol o implementaciji projekta između Ministarstva sigurnosti BiH i Misije, u 11 mjesecu 2021. godine i započelo provedbu Projekta SALW u kojem su korisnici nadležni policijski organi u BiH.

Tokom protekle godine potpisani su Protokoli o implementaciji projekta (PIP) i protokoli o implementaciji projektnih aktivnosti (PAIPs) sa 15 korisničkih Agencija za provođenje zakona.

Pokrenute su aktivnosti unaprjeđenja infrastrukturnih kapaciteta u 10 policijskih skladišta za SALW (Zenica, Lukavac, Bihać, Livno, Konjic, Banja Luka, Prijedor, Doboje, Zvornik, Foča). Praktična implementacija je počela na lokacijama u Zenici i Doboju u januaru 2023. Uporedo sa ovom aktivnošću razvijen je draft SOP-a za policijsko upravljanje skladištima SALW-a, čime se potvrđuje sveobuhvatan pristup OSCE-a ovoj problematici.

Završen je proces nabavke specijalnih vozila za prevoz policijskih pasa-K9. Planirana je svečana primoredaja za 11 K9 jedinica u prvom kvartalu 2023.godine. Također, provode se aktivnosti razvoja Master plana u svrhu optimizacije kapaciteta K9.

Obavljena je Podrška procjene pravnih, statističkih aspekata i aspekata prikupljanja podataka o postojećim bazama podataka koje se odnose na SALW, a koje koriste agencije za provođenje zakona i pravosuđe u BiH, u cilju uspostave međuinstitucionalnog sistema evidencije i praćenja SALW-a i municije za BiH.

Tokom 2022. KO SALW i Misija OSCE u Bosni i Hercegovine je u okviru SALW projekta su podržale razvoj Smjernica za unapređenje međuinstitucionalne komunikacije i javnog informisanja, kao i metodološkog okvira i alata za evaluaciju i praćenje implementacije Smjernica. Ovim dokumentom se definiraju ključni izazovi i prioritetne poruke, a i precizira metodologija i alati putem kojih će se moći pratiti i procjenjivati stepen uticaja na ciljne publike, geografske/zajednice/grupe. Fokus je na dokumentovanju i evaluaciji efikasnosti inicijativa podizanja svijesti o rizicima vezanim za SALW i uloge u umanjenju rizika među ciljanim prioritetnim grupama.

Podržano je osnivanje i rad Radne grupe koja ima za cilj razvoj Smjernica za unapređenje međuinstitucionalne komunikacije i javnog informisanja, Priručnik za komunikaciju i Okvir za monitoring i evaluaciju. Finalizirane dokumente će pregledati i razmatrati KO SALW, a potom će biti štampani i distribuirani.

Urađena je procjena zakonodavnog i regulatornog okvira za deaktivaciju SALW-a, uz podršku izradi prijedloga Radne grupe za usklađivanje zakonodavstva o vatrenom oružju u dijelu koji se odnosi na deaktivaciju SALW-a. U sklopu ovog rezultata data je podrška izradi nacrtu regulatornog okvira za procedure deaktivacije SALW-a u BiH.

Unaprjeđenje sigurnosne infrastrukture prostorija za čuvanje dokaza

U toku je administrativni rad na unapređenju tri prostorije za čuvanje dokaza (Direkcija za koordinaciju policijskih tela, terenska kancelarija Granične policije i Državna agencija za istrage i zaštitu). Potpisana su dva ugovora za instaliranje CCTV kamera za video nadzor i opreme za kontrolu pristupa, dok je tenderska procedura za građevinske radove u toku.

Povećanje sigurnosti i zaštite zaliha oružja i municije

Uz finansijsku podršku EU, SEESAC je organizovao regionalnu radionicu o nadzoru municije za predstavnike ministarstava odbrane u jugoistočnoj Evropi. Radionica je organizovana zajedno s RACVIAC-om od 27. do 29. juna, 2022. godine, u Podgorici. Kao podrška izgradnji efikasnih državnih kapaciteta za nadzor municije, na radionici je dat pregled međunarodnih standarda, dobrih praksi, relevantnih primera i naučenih lekcija za jugoistočnu Evropu. Organizovana je terenska poseta HI POLIEX AD u Beranama, u cilju predstavljanja prakse i tehničkih procedura za pripremu i vođenje aktivnosti rastavljanja oružja.

Istraživački rad o ručnim granatama sačinio je SEESAC, kako bi organima kaznenog gonjenja u cijelom regionu pružio podršku u pogledu istraživanja i boljeg razumjevanja prirode te prijetnje i dodatno pomogao u suzbijanju njihovog nezakonitog širenja i upotrebe. Prilikom pripreme kolekcije znanja, vlastima širom regiona poslat je upitnik o proizvodnji/porijeklu i upotrebi ručnih granata. Bosna i Hercegovina je SEESAC-u dostavila potrebne podatke koji će biti objavljeni u prvoj polovini 2023. godine.

Programski cilj 1.3. Unaprijeđenje informacionih sistema za kontrolu SALW-a

Prema podacima iz evidencija MSBiH, u 2022. godini, je zaprimljeno i izdato 834 rješenja kojim se odobrava kretanje oružja i vojne opreme. Od tog broja rješenja za izvoz je bilo 499, a za uvoz 335. U 2021. godini, je zaprimljeno i izdato 757 rješenja kojim se odobrava kretanje oružja i vojne opreme. Od tog broja rješenja za izvoz je bilo 501, a za uvoz 256.. U 2020. godini je zaprimljeno i izdato 617 rješenja kojim se odobrava kretanje oružja i vojne opreme. Od tog broja rješenja za izvoz je bilo 429, a za uvoz 188. U 2019. godini je zaprimljeno i izdato 661 Rješenja kojim se odobrava kretanje oružja i vojne opreme. U 2018. godini je zaprimljeno i izdato 667 Rješenja kojim se odobrava kretanje oružja i vojne opreme. Od tog broja rješenja za izvoz je bilo 377, a za uvoz 290. U 2017. zaprimljeno i izdato 680 rješenja, u 2016. godini je zaprimljeno i izdato 620 rješenja.

Ukoliko se analiziraju gore navedeni podaci, evidentan je trend rasta izdatih odobrenja i to za **10,17 %** u odnosu na 2021. godinu.

Također je prisutan i trend povećanja uvoza oružja i vojne opreme u Bosnu i Hercegovinu u 2022. godini, za **30,86 %**.

Najviše podnesenih zahtjeva za izdavanje odobrenja u 2022. godini odnosi se na četiri privredna subjekta i to: UNIS „GINEX“ d.d. Goražde 197 rješenja (uvoz: 5, izvoz: 192), IGMAN d.d. Konjic 116 rješenja (uvoz: 42, izvoz: 74), POBJEDA TECHNOLOGY

GORAŽDE d.d. Goražde 113 rješenja (uvoz: 31, izvoz: 82) i AC Unity d.o.o. Goražde 80 rješenja (uvoz: 6, izvoz: 74).

Tokom 2022. godine izdato je 405 prethodnih saglasnosti za rješenja kojim se odobrava kretanje između entiteta, kantona i Brčko distrikta BiH. Poređenja radi, u 2021 je izdato 369, u 2020. godini je izdato 310 saglasnosti, u 2019. godini 353 saglasnosti, u 2018. godini 324 saglasnosti, u 2017. godini 301 saglasnost, a u 2016 godini zaprimljeno je i izdato 262 suglasnosti kojima se odobrava kretanje oružja i vojne opreme unutar Bosne i Hercegovine između entiteta, kantona i entiteta i Brčko distrikta BiH, a za čiju su provedbu su nadležni entiteti, kantoni odnosno Brčko distrikt BiH. Analizom i praćenjem statističkih podataka primjećen je trend rasta iz godine u godinu. Iako se kretanje između entiteta, kantona i Brčko distrikta BiH povećava, primjećena je i promjena privrednih subjekata koji trguju na teritoriji Bosne i Hercegovine u smislu pojave novih registrovanih pravnih lica.

Odlukom o određivanju međunarodnih graničnih prijelaza za promet naoružanja i vojne opreme, opasnih, eksplozivnih i radioaktivnih materija i sredstava dvojne namjene („Službeni glasnik BiH“ broj 89/06, 48/08, 35/13 i 61/15) određeni su granični prijelazi za promet oružja i vojne opreme. Analizom Zahtjeva za odobrenje kretanja oružja i vojne opreme došlo se do podataka na koje se granične prijelaze najčešće vrši izvoz/uvoz u 2022. godini, i to: GP Aerodrom Sarajevo 296 prelazaka, GP Orašje 221 prelazak, GP Vardište 164 prelaska, GP Gradiška 55 prelaska, GP Rača 49 prelazaka, GP Čapljina 17 prelazaka, GP Kamensko 11 prelazaka, GP Klobuk 9 prelazaka, GP Bijača 9 prelazaka, GP Izačić 1 prelazak, GP Aerodrom Tuzla i GP Gradina po jedan prelazak.

Projekat digitalizacije i institucionalne i regionalne saradnje (eng. Digitalization and Institutional and Regional Cooperation - DIRC)

Projekat digitalizacije i institucionalne i regionalne saradnje (eng. Digitalization and Institutional and Regional Cooperation - DIRC) ima za cilj da osigura kontinuitet trenutnih napora i uspjeha drugih projekata koji se implementiraju u okviru Mape puta 2024, za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja na Zapadnom Balkanu, uključujući projekte koje UNDP BiH trenutno implementira u Bosni i Hercegovini - CIAT, HALT i PILLAR (uz napomenu da se projekat CIAT završio sa 31.12.2022. godine). Projekat također ima za cilj uspostavu platforme za bilateralno i multilateralno dijeljenje znanja koja se odnose na nekoliko aspekata kontrole SALW-a, sa susjednim državama koja će uveliko doprinijeti efikasnijoj borbi protiv ilegalne trgovine SALW-om. Nadalje, projekat DIRC će osigurati kontinuitet napora u daljoj institucionalizaciji gender aspekata u kontroli SALW unutar Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (UINO). Projekat se finansira putem Multilateralnog fonda za Zapadni Balkan uz podršku Evropske unije, a u okviru inicijative Mapa puta 2024 za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja na Zapadnom Balkanu. Period predviđen za implementaciju projekta 25.10.2022. - 23.07.2023. godine.

Tokom prvih dva mjeseca implementacije u 2022. godini, postignuti su sljedeći rezultati:

- UNDP BiH je organizovao 2 zajedničke vježbe (svaka vježba je bila dvodnevna) koje su okupile policijske i carinske službenike iz 10 različitih policijskih agencija i UINO, uz prisustvo i učešće Tužilaštva BiH (uključujući i tužioca) u 2 različita grada u BiH. Učestvovalo je 60 policijskih i carinskih službenika koji su prošli obuku o korištenju razvijenih SOP-a i njihovoj povezanosti sa relevantnim odredbama zakona o krivičnom postupku u BiH koje se odnose na nedozvoljeno posjedovanje i promet SALW-a, kao i o korištenju opreme donirane kroz projekat. Svi učesnici su pomno praćeni i vođeni od strane Tužilaštva BiH koje je prisustvovalo na obje vježbe.
- UNDP BiH je organizovao 1 gender radionicu na kojoj je učestvovalo 25 rukovodilaca iz UINO (9 žena i 16 muškaraca) s ciljem poboljšanja položaja žena i karijernih perspektiva u UINO, identifikovanja prepreka, kontekstualnih faktora i ulaznih tačaka za unapređenje položaja žena i karijernih perspektiva u UINO carinskom sektoru, naglašavajući važnost rodne ravnopravnosti i prevencije seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja. Radionicu su podržali Udruženje „Mreža policijskih službenika“ i Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, postavljajući inovativni sistem horizontalne razmjene među praktičarima na ovu temu.

Programski cilj 1.4. Unaprijeđenje kontrole unutrašnjeg i vanjskotrgovinskog prometa SALW-om;

Bosna i Hercegovina dostavila je podatke za **Regionalni izvještaj o izvozu oružja za 2020. godinu**. Izvještaj je završen i objavljen u decembru 2022. godine. Glavni nalazi Regionalnog izvještaja o izvozu oružja za 2020. godinu, predstavljeni su tokom šesnaestog regionalnog sastanka komisija za SALW.

Praćenje međunarodnih standarda i usklađivanje domaće legislative u oblasti vanjskotrgovinskog prometa i proizvodnje oružja i vojne opreme obavlja se kontinuirano. Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja i vojne opreme i roba posebne namjene kao i podzakonski propisi koji proizilaze iz ovog Zakona, usklađeni su sa trenutnim relevantnim međunarodnim dokumentima UN i EU kojima se rukovodi kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme kao i ograničavanje određenih vrsta konvencionalnog oružja. Tako je u 2022. godini, izdato dozvola za uvoz u BiH za oružje - 50 dozvola i za municiju - 9 dozvola, odnosno za oružje - 7.923 komada i za municiju – 2.490.800 komada. Kada je u pitanju izvoz Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH je izdalo za oružje 10 dozvola, a za municiju - 96 dozvola, što je za oružje – 3.060 komada, a za municiju – 960.715.219 komada.

Također, Ministarstvo uspješno provodi aktivnosti koje se odnose na obilježavanje malog oružja, lakog naoružanja i pripadajuće municije u skladu sa obavezama propisanim Zakonom. S tim u vezi, u evidenciji koju vodi Ministarstvo za obilježavanje SALW-a sa

31.12.2022 godine, evidentirano je 10.288 komada proizvedenog oružja i dijelova oružja kao i 4.707 komada uvezenog oružja i dijelova oružja.

Nadzor nad privrednim subjektima koji se bave vanjskotrgovinskim prometom i proizvodnjom SALW-a

U toku 2022. godine, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH izvršilo je ukupno 95 redovnih i 4 vanredna inspekcijska pregleda kod pravnih lica registrovanih za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

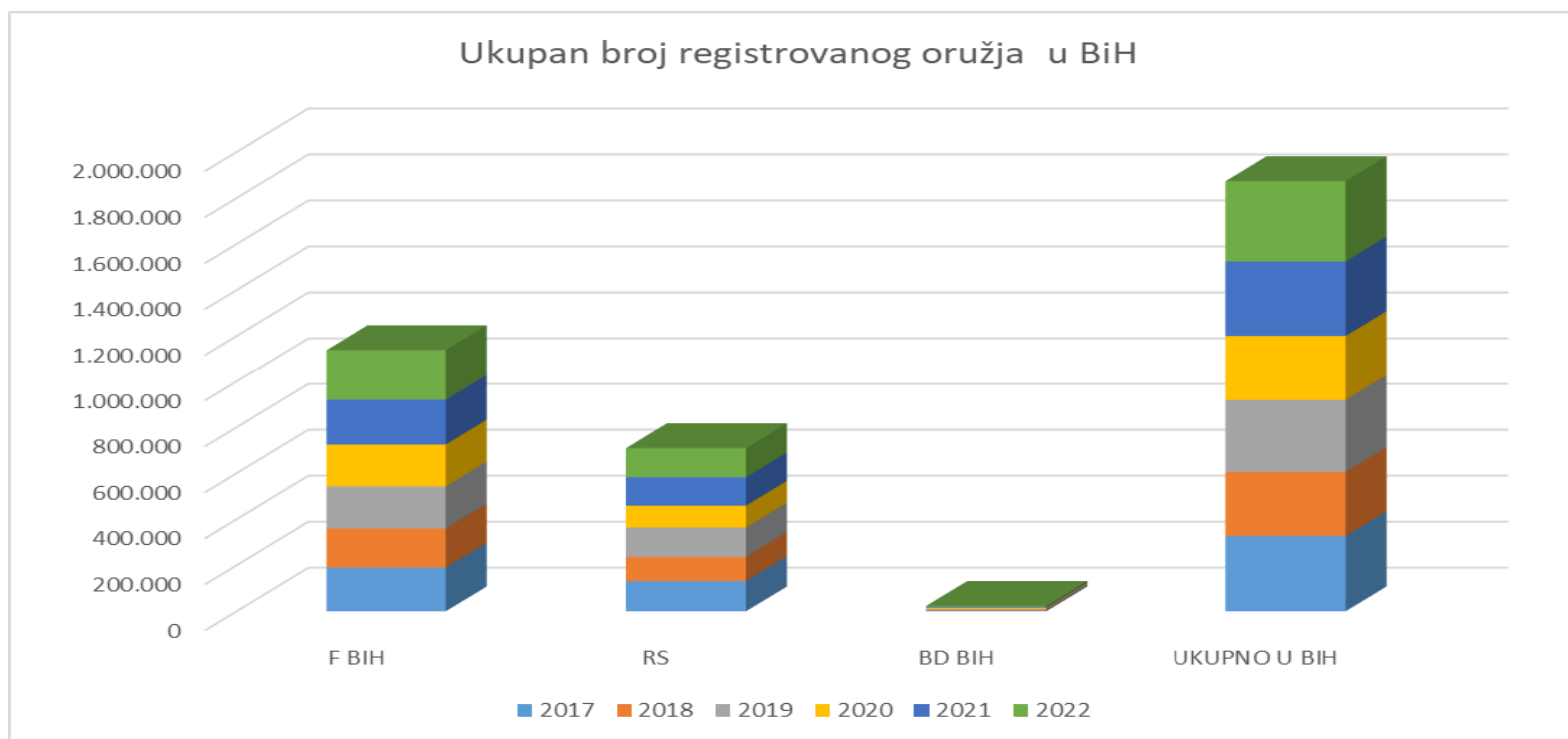
Cilj 2. SMANJENJE PRISUSTVA NELEGALNOG SALW-a

Programski cilj 2.1. Praćenje statističkih podataka iz oblasti SALW;

KO SALW je tokom 2022. godine, radio i na prikupljanju statističkih podataka o legalno registrovanom oružju u BiH. Ova aktivnost je značajna iz razloga što je u BiH na snazi dvanaest zakona o oružju, zbog čega se podaci o tome vode na različite načine i u skladu sa različitim metodološkim pristupima.

Ukupan broj registrovanog oružja za 2017., 2018., 2019. 2020., 2021. i 2022. godinu,

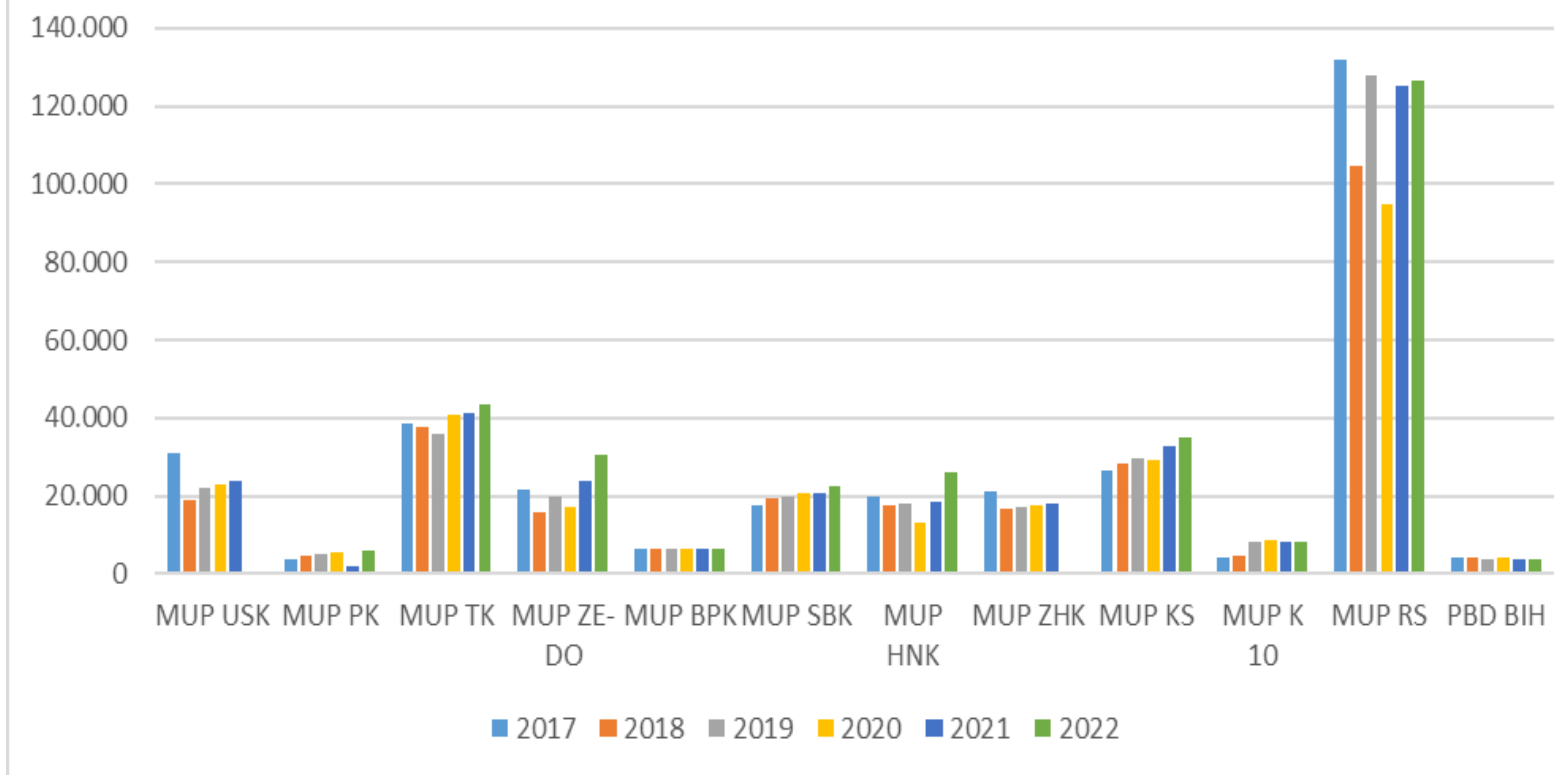
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
F BIH	190.588	169.584	182.508	182.338	195.268	218.442
RS	132.113	104.678	127.824	94.653	123.321	126.431
BD BIH	4.124	4.010	3.991	3.828	3.727	3.819
UKUPNO U BIH	326.825	278.272	314.323	280.819	324.316	348.692

Na sljedećoj tabeli prikazani su uporedni podaci za 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022. godinu, o broju legalno registrovanog oružja (entiteti, kantoni, Brčko distrikt BiH):

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MUP USK	30.805	18.890	21.985	22.768	23.805	21.481
MUP PK	3.579	4.818	5.245	5.772	1.864	6.049
MUP TK	38.462	37.689	35.931	41.044	41.123	43.333
MUP ZE-DO	21.470	15.616	19.773	17.298	23.971	30.756
MUP BPK	6.662	6.390	6.439	6.502	6.505	6.609
MUP SBK	17.807	19.185	19.892	20.651	20.958	22.459
MUP HNK	19.871	17.624	18.148	13.186	18.440	25.875
MUP ZHK	21.040	16.597	17.131	17.460	17.836	18.659
MUP KS	26.474	28.149	29.585	29.085	32.633	34.836
MUP K 10	4.418	4.626	8.379	8.572	8.133	8.385
MUP RS	132.113	104.678	127.824	94.653	125.321	126.431
PBD BIH	4.124	4.010	3.991	4.112	3.727	3.819
UKUPNO U BiH	326.825	278.272	314.323	280.819	324.316	348.692

Broj legalno registrovanog oružja (entiteti, kantoni, Brčko distrikt BiH)

Programski cilj 2.2. podizanje svijesti o rizicima SALW-a

Projekat prevencije i smanjenja prisustva nelegalnog oružja u Bosni i Hercegovini (eng. Prevention and Illicit Arms Reduction in Bosnia and Herzegovina - PILLAR)

Projekat prevencije i smanjenja prisustva nelegalnog oružja u Bosni i Hercegovini (projekat PILLAR) ima za cilj sveobuhvatno djelovanje u cilju podizanja svijesti stanovništva o opasnostima nelegalnog posjedovanja vatrenog oružja i edukacije o načinima prepoznavanja individualnih i kolektivnih prijetnji po sigurnost. Pored toga, ovim projektom se želi doprinijeti promjeni ponašanja i opštoj informiranosti o prijetnjama koje SALW predstavlja za porodice, zajednicu i društvo u cjelini.

Tokom 2022. godine, nadležni organi u BiH su u saradnji sa Razvojnim programom Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH), kroz aktivnosti projekta PILLAR realizovali usmjerenu kampanju podizanja svijesti populacije mlađi muškarci (kao najčešći izvršioци i žrtve upotrebe vatrenog oružja) i mlađe žene (kao česte žrtve upotrebe vatrenog oružja) pod nazivom “Oružje ne štiti, oružje ubija!”. Kampanja je provedena u srednjim školama na teritoriji cijele BiH, a provele su je 12 policijskih agencija (10 kantonalnih policijskih agencija, MUP Republike Srpske i Policija Brčko distrikta BiH).

Kampanja je imala za cilj da podigne svijest kod populacije mlađih osoba o opasnostima i posljedicama koje uzrokuje upotreba vatrenog oružja.

Tokom trajanja kampanje policijski službenici i službenice su u odabranim srednjim školama održali edukativni čas te podijelili promotivni materijal učenicima sa ključnim porukama kampanje:

- Nesreća ne bira mjesto i vrijeme, i ne dešava se „tamo nekome“ i „negdje drugo“,
- Upotreba vatrenog oružja ima za posljedicu smrt, povrede i psihološke traume,
- Oružje nije snaga, nego slabost, s oružjem se ne pokazuje hrabrost, nego nemoć i strah.

Podaci ministarstava unutrašnjih poslova u BiH govore da su nesretni slučajevi uzrokovani vatrenim oružjem podjednako česti u svim dijelovima BiH, uključujući Federaciju BiH, Republiku Srpsku i Brčko distrikt BiH.

Kampanja je realizovana u dva talasa i to u periodu maj-juni, te oktobar-novembar 2022. godine. Tokom perioda maj-juni postignuti su sljedeći rezultati:

- U RS-u su održana 188 predavanja u istom broju škola (osnovne i srednje) i predavanjima je obuhvaćeno 7,147 učenika;
- U ZDK su održane aktivnosti u 20 srednjih škola, a predavanjima je obuhvaćeno 2.300 učenika;
- U TK su održane aktivnosti u 30 srednjih škola a broj učenika je 900;
- U HNK su održane aktivnosti u 9 srednjih škola i broj učenika je 250;
- U KS i USK su održane aktivnosti u po dvije škole (4 škole u oba kantona) i ukupan broj učenika za ova dva kantona je 80;

- U BD BiH i Posavskom kantonu je bilo 100 učenika u 3 škole.

Ukupno je “prvim talasom” obuhvaćeno oko 10,500 učenika a broj prezentacija je oko 400 u cijeloj BiH.

Tokom perioda oktobar-novembar postignuti su sljedeći rezultati:

- U PK održana su predavanja u 3 srednje škole i broj učenika je 90;
- U SBK održana su predavanja u 19 škola i broj učenika je 570;
- U ZHK održana su predavanja u 7 škola i broj učenika je 209;
- U HNK održana su predavanja u 4 škole i broj učenika je 120.

Ukupno za „drugi talas“ održano je 33 predavanja i 989 učenika.

U periodu 5.-31. decembar 2022. godine, nadležni organi u BiH, su proveli drugu usmjerenu kampanju podizanja svijesti opšte populacije koja adresira pojavu korištenja vatrenog oružja u slavljeničke svrhe tokom novogodišnjih praznika pod nazivom „Slavi odgovorno, slavi bez vatrenog oružja!“.

Tokom trajanja kampanje, policijski službenici i službenice su u odabranim sredinama dijelili promotivni materijal građanima sa ključnim porukama kampanje:

- neovlaštena upotreba vatrenog oružja ugrožava sigurnost ljudi i imovine i izaziva uznemirenost građana, te je legalno kažnjivo,
- pucanje u vazduh iz vatrenog oružja može nenamjerno prouzrokovati smrt druge osobe ili za posljedicu imati teške fizičke povrede i psihološke traume.

Regionalna kampanja za podizanje svijesti

U periodu od 22. decembra 2021. do 17. januara 2022. godine, SEESAC je razvio i sproveo regionalnu kampanju putem interneta "Slavi srcem, a ne pištoljem" #NeBudiKaoMiki #SlaviSrcem. Javnost je putem kampanje upozorena na opasnosti slavljeničkog pucanja i upotrebe pirotehnike. Sličnu kampanju za podizanje nivoa svijesti SEESAC je organizovao i krajem decembra 2022. godine.

Regionalna radna grupa za Zapadni Balkan

Prvi sastanak Regionalne radne grupe za Zapadni Balkan za smanjenje prijetnji od zloupotrebe i nedozvoljenog posjedovanja SALW-a putem informisanih i višestrukih napora za podizanje svijesti (RAR Task Force), održan je u organizaciji SEESAC-a 22. juna 2022. godine, u Beogradu. Učesnici su imali priliku da steknu znanja o instrumentima za podizanje svijesti i da diskutuju o specifičnim izazovima kao što su međuinstitucionalna saradnja, finansiranje kampanje za podizanje nivoa svijesti i upravljanje krizama tokom kampanja.

Drugi sastanak Regionalne radne grupe za Zapadni Balkan, SEESAC je organizovao na Jahorini od 4. do 5. oktobra 2022. godine. Učesnici su imali priliku da steknu znanja o analizi podataka i strateškom planiranju, definisanju ciljne publike, osmišljavanju i prenošenju poruka, te upotrebi raznih kanala komunikacije.

U okviru projekta prevencije i smanjenja prisustva nelegalnog oružja u BiH (**Pillar projekat**) koji razvojni program UN u BiH (UNDP BiH) realizuje u saradnji sa Koordinacionim odborom za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja BiH, u periodu maj-juni 2022. godine, održana su predavanja učenicima 30 odjeljenja trećih i četvrtih razreda u 16 srednjih škola na području nadležnosti Uprave policije, na teme „Oružje ne štiti oružje ubija“ i „Oružje u blizini opasnost u zraku“, uz podjelu promotivnog materijala (letci i poster). Promotivni materijal je obezbjeđen od strane UNDP BiH kao i prezentacija za predavanja.

Također, u periodu septembar - oktobar 2022.godine, od strane policijskih službenika zaduženih za rad policije u zajednici održana su predavanja na iste teme u 20 srednjih škola kojima je obuhvaćeno 53 odjeljenja trećih i četvrtih razreda, uz podjelu promotivnog materijala – letaka, dok su aktivnim učenicima podijeljeni promotivni: ruksaci, kačketi, flašice za vodu i dukserice.

U periodu od 20.-24.12.2022.godine, u vremenu od 11,00 do 13,00 sati na području Tuzlanskog kantona provedena je javna kampanja podizanja svijesti o opasnosti koje predstavlja korištenje vatrenog oružja pod nazivom „Pucanj nije muzika, vatreno oružje nije muzički instrument“, kojom prilikom su građanima dijeljeni letci i sa istima razgovarano o opasnostima koje predstavlja neovlaštena upotreba vatrenog oružja. Tokom kampanje postavljeni su poster na mjestima provođenja kampanje kao i na objektima lokalne samouprave, domovima zdravlja, tržnim centrima itd. Letci i poster su obezbjeđeni od strane UNDP BiH.

Centralna kampanja za područje Tuzlanskog kantona održana je dana 20.12.2022.godine, u vremenu od 11,00 do 13,00 sati, u tržnom centru „Bingo city center“, dok je u periodu od 20.-24.12.2022.godine, u vremenu od 11,00 do 13,00 sati održana javna kampanja na području odgovornosti svake policijske stanice.

U provođenju kampanje bili su uključeni i lokalni mediji.

U okviru implementacije projekta „Rad policije u zajednici“, Uprava policije je na planu podizanja svijesti građana o rizicima i opasnostima koje mogu prouzrokovati neeksplozivna ubojita sredstva, kao i oružje u nelegalnom posjedu kod građana, preduzimala aktivnosti na upoznavanju građana sa navedenim rizicima, te na edukaciji mlađe populacije o načinu postupanja u slučajevima pronalaska takvih sredstava.

Aktivnosti po navedenom pitanju provedene su u saradnji sa nadležnim u gradskim i općinskim upravama, savjetima mjesnih zajednica, te obrazovnim ustanovama na području Tuzlanskog kantona.

Takođe, zvanične informacije, kao i apeli, vezano za opasnosti i posljedice nelegalnog posjedovanja, nepropisnog čuvanja, te nezakonite ili nekontrolisane upotrebe vatrenog oružja i drugih eksplozivnih i pirotehničkih sredstava, građanima su saopštavane i putem WEB stranice Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona.

Programski cilj 2.3. Prikupljanje i uništavanje nelegalnog SALW-a;

Kada su u pitanju aktivnosti vezane za prikupljanje i uništavanje nelegalnog SALW-a prema dostupnim podacima koje je KO SALW prikupio, podaci su sljedeći:

U toku 2022. godine, uz podršku UNDP –a izvršeno je uništavanje oružja i dijelova oružja u Ilijašu, željezara „Ilijaš“. Dana 21.11.2022. godine, uništeno je 2.490 komada oružja i dijelova oružja. Uništavanju je prethodila posjeta članova Koordinacionog odbora ispred MVTEO BiH, policijskim agencijama (Lukavac, Brčko, Sarajevo, Goražde, Mostar, Livno, Bihać, Banja Luka), a u vezi sa verifikacijom malog oružja i lakog naoružanja pripremljenog za uništavanje.

U okviru provedbe ovog programskog cilja, Ministarstvo unutrašnjih poslova Srednjobosanskog kantona izvršilo je samostalno uništavanje 104 komada oružja i 15 komada spremnika za municiju. Uništavanje je izvršeno 19.12.2022. godine u preduzeću CIBOS Zenica.

UKUPNE KOLIČINE ODUZETOG ORUŽJA U NELEGALNOM POSJEDU GRAĐANA			
za period			
01.01. - 31.12.2022. godine			
	muškarci	žene	UKUPNO
Državna agencija za istrage i zaštitu	Oružje 38 kom Municija 2496 kom MES 3 kom	/	Oružje 38 kom Municija 2496 kom MES 3 kom
Granična policija Bosne i Hercegovine	Oružje 25 kom Municija 1682 kom MES 12 kom	/	Oružje 25 kom Municija 1682 kom MES 12 kom
Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske	Oružje 635 kom Municija 43.367 kom	/	Oružje 635 kom Municija 43.367 kom
Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	Oružje 34 kom Municija 2178 kom MES 14 kom + 10,8 kg	/	Oružje 34 kom MES 14 kom + 10,8 kg Municija 2178 kom
MUP Unsko-sanski kanton	Oružje 33 kom,	Oružje 2 kom	Oružje 35 kom
MUP Posavski kanton	Oružje 6 kom	/	Oružje 6 kom
MUP Tuzlanski kanton	Oružje 200 kom	Oružje 2 kom	Oružje 202 kom
MUP Zeničko-dobojski kanton	Oružje 82 kom	Oružje 2 kom	Oružje 84 kom
MUP Bosansko-podrinjski	Oružje 6 kom	/	Oružje 6 kom

kanton			
MUP Srednjobosanski kanton	Oružje 117 kom	Oružje 5 kom	Oružje 122 kom
MUP Hercegovačko-neretvanski kanton	Oružje 20 kom Municija 166 kom MES 2 kom	/	Oružje 20 kom Municije 166 kom MES 2 kom
MUP Zapadnohercegovački kanton	Oružje 12 kom	/	Oružje 12 kom
MUP kanton Sarajevo	Oružje 117kom	Oružje 2 kom	Oružje 119 kom
MUP kanton 10	Oružje 9 kom	/	Oružje 9 kom
Policija Brčko distrikt BiH	Oružje 36 kom	/	Oružje 36 kom
U K U P N O	Oružje 1.221 kom Municija 49.889 kom MES 31 kom + 10,8 kg	Oružje 13 kom	Oružje 1.234 kom Municija 49.889 kom MES 31 kom + 10,8 kg

Vrste incidenata koji su se dogodili na teritoriji Bosne i Hercegovine¹:

Nastavljeno je s redovnim ažuriranjem Platforme za praćenje oružanog nasilja (AVMP), uspostavljene na internet stranici SEESAC-a, informacijama o incidentima s vatrenim oružjem u jugoistočnoj Evropi, uključujući u Bosni i Hercegovini. Platformu je osmislio SEESAC koji njome i upravlja, s ciljem prikupljanja detaljnih podataka o svakodnevnim incidentima povezanim s korišćenjem vatrenog oružja u jugoistočnoj Evropi od 2014. godine. Podaci se svakodnevno prikupljaju iz medijskih izvještaja i izvještaja nadležnih organa, i to od vrste incidenta, vatrenog oružja koje je korišćeno, spola žrtve i počinioca, do geografskih odrednica incidenata. Za različite skupove podataka izrađuje se i osnovna analiza podataka u cilju otkrivanja trendova povezanih s incidentima.

U periodu 1. januar – 31. decembar 2022. godine, za Bosnu i Hercegovinu je na AVMP-u zabilježeno 506 incidenata povezanih s vatrenim oružjem, koji su za posljedicu imali 18 smrtnih ishoda, 17 samoubistava, 105 osoba kojima je bilo zapriječeno vatrenim oružjem i 46 povrijeđenih. Većina incidenata (200) bila je u vezi s oduzimanjem oružja. Tokom istog perioda, objavljena su tri kvartalna izvještaja AVMP (za januar-mart, april-jun i juli-septembar 2022. godine) s podacima za 2022. godinu, o vrsti incidenata, žrtvama i počiniocima za svaku od jurisdikcija, kao i na regionalnom nivou.

Kako bi se dodatno povećala dostupnost, korišćenje i analiza podataka AVMP-a među partnerima, SEESAC je objavio izvještaje pod nazivom „**U fokusu – Nadzor oružanog nasilja**“ (*In Focus - Armed Violence Monitor*), s ciljem pružanja informacija o specifičnim vrstama ili aspektima incidenata vezanih za vatreno oružje. Izvještaji su korisni za bolje ilustrovanje razmjera štetnog uticaja vatrenog oružja na civile. Tokom 2022. godine, objavljeno je šest tematskih izvještaja – o pucanju tokom proslava, zapljeni oružja, javnim razmiricama u kojima je korišćeno vatreno oružje, samoubistvima vezanim za vatreno oružje, incidentima vezanim za vatreno oružje u kriminalnom kontekstu, i u kontekstu nasilja u porodici, a na osnovu podataka o incidentima vezanim za vatreno oružje koji su zabilježeni tokom 2021. godine.

Podstaknut izveštajem *U fokusu* o pucnjavama tokom proslava, Koordinacioni odbor za SALW Bosne i Hercegovine zatražio je izradu **prilagođenog izvještaja s pregledom incidenata** u pucnjavama tokom proslava u BiH u 2021. godini, koji je SEESAC pripremio i dostavio Odboru. Nadalje, SEESAC je predstavio rezultate navedenog izvještaja na sastanku Koordinacionog odbora za SALW održanom 22. februara 2022. godine. **Detaljna analiza incidenata vezanih za vatreno oružje u kontekstu nasilja u porodici** u BiH pripremljena je krajem decembra 2022. godine, na zahtjev Koordinacionog odbora za SALW BiH.

---

¹ Podaci su sa SEESAC platforme - Armed Violence Monitoring Platform i potiču iz pisanih i elektronskih medija

Cilj 3. UPRAVLJANJE SALW-OM U POSJEDU ORUŽANIH SNAGA BIH

U okviru trećeg strateškog cilja Strategije provedene su u protekloj kalendarskoj godini sljedeće aktivnosti:

1. Oružane snage BiH su nastavile aktivnosti na rješavanju viškova malog oružja, lakog naoružanja i municije u okviru primjene Politike rješavanja viškova naoružanja i municije u Oružanim snagama BiH broj: 06-03-25-643/07 od 08.01.2007. godine. U protekloj godini demilitarizirano je ukupno 128 tona i 500 kilograma ili 196.006 komada MiMES-a. Na osnovu pravosnažne presude Suda BiH iz decembra 2017. godine, Ministarstvo odbrane BiH je kompaniji „Scout“ iz Zagreba isporučilo 592,3 tone municije sa lokacija Krupa i Daljani.
2. Značajnu podršku u demilitarizaciji municije kao i infrastrukturnom uređenju skladišta OS BiH pružale su međunarodne organizacije (*UNDP, OSCE i EUFOR*) kroz implementaciju projekata *EUSTAR, EXPLODE+ i SAFE UP*).
3. Na lokaciji TROM (Tehnička radionica za opravku i uništavanje municije) Doboj, laboratorija za ispitivanje stabilnosti pogonskih goriva i municije OS BiH vrši detektiranje nestabilnih goriva i baruta u municiji. Na osnovu ovih ispitivanja i ustanovljenog stanja stabilnosti vrši se demilitarizacija sredstava po hitnom postupku ukoliko se utvrdi njihova nestabilnost. Ovim OS BiH doprinose stvaranju sigurnog okruženja povećavajući sigurnost uskladištene MiMES-a na svojim lokacijama.
4. Ministarstvo odbrane BiH je putem svog predstavnika u Koordinacionom odboru za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u BiH aktivno učestvovalo u realizaciji aktivnosti na području međunarodne saradnje kroz učešće na sastancima, radionicama, seminarima vezanim za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja, implementiranju Strategije i Projekta za borbu protiv ilegalne trgovine oružjem u Bosni i Hercegovini i Akcionog plana Bosne i Hercegovine za provedbu Mape puta za period 2021-2022. godina kao i u izradi Izvještaja o analizi rasprostranjenosti *SALW-a* na Zapadnom Balkanu usvojenog krajem prošle godine.
5. U 2022. godini nastavljene se aktivnosti na rješavanju viškova malog oružja i lakog naoružanja i to: smještaj municije i minsko-eksplozivnih sredstava u perspektivna skladišta (7.138 tona), infrastrukturno uređenje skladišta za čuvanje malog oružja i lakog naoružanja, jačanje administrativnih kapaciteta za upravljanje malim oružjem i lakim naoružanjem, provođenje ekoloških mjera u cilju zaštite okoliša na lokacijama uništavanja i unapređenje informacionog sistema za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja (unaprijeđen je informacioni sistem za kontrolu SALW-a u posjedu OS BiH putem nabavke informatičke opreme koja se koristi u svrhu vođenja evidencije broičanog stanja obilježenog malog oružja i lakog naoružanja kroz projekat „Mjere kontrole oružja u Bosni i Hercegovini“ koji je podržan od strane *The Halo Trust*

Found“ i EUFOR-a). U okviru aktivnosti OS BiH u pogledu skladištenja municije, u protekloj godini veći dio municije („perspektivne“ i „neperspektivne“) koja je skladištena na lokaciji „Car Dušan Rudo“ relociran je na druge lokacije skladištenja municije po principu da je „perspektivna“ municija prebačena na perspektivne lokacije a „neperspektivna“ na neperspektivne lokacije skladištenja municije.

Cilj 4. MEĐUNARODNA I REGIONALNA SARADNJA I SARADNJA SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

Programski cilj 4.1. Multilateralna i bilateralna suradnja na planu kontrole SALW-a

Sastanak Regionalne radne grupe za SALW

Godišnji sastanak Regionalne radne grupe za SALW održan je 9. marta 2022. godine u Beogradu. Sastanak kojim su predsjedavali predstavnici Savjeta za regionalnu saradnju (RCC) i UNDP, okupio je predstavnike vlada jugoistočne Evrope, Evropske unije (EU) i vodećih donatora. Sastanak je predstavljao forum za razmjenu informacija o tekućim i budućim aktivnostima u oblasti kontrole naoružanja u jugoistočnoj Evropi, te revidiranja nacionalnih i regionalnih prioriteta i planova za kontrolu SALW-a. S tim u vezi, nacionalne fokalne tačke za SALW predstavile su svoja postignuća i izazove u prethodnoj godini i izvjestile o prioritetima za 2022. godinu.

Regionalni sastanak komisija za SALW

Petnaesti sastanak komisija za malo oružje i lako naoružanje, organizovan je 07. jula 2022. godine, u Skoplju, a okupio je preko 35 učesnika iz 15 institucija širom jugoistočne i istočne Evrope. Na sastanku su učestvovali predstavnici Beograda, Kišinjeva, Kijeva, Podgorice, Prištine, Sarajeva, Skoplja i Tirane. Učesnicima su tokom sastanka predstavljeni rad i ciljevi novoosnovane Trajne radne grupe za konvencionalnu municiju. Pored toga, razgovaralo se o temama upravljanja konvencionalnom municijom, sprečavanja preusmjeravanja oružja i municije nakon isporuke, te o primjeni na dokazima utemeljenih politika za kontrolu oružja, kako bi se osiguralo to da se u njih integriše rodna perspektiva i da budu efikasne u rješavanju prijetnji povezanih s vatrenim oružjem. Delegacija Bosne i Hercegovine je posebno predstavila svoje prakse vezane za procjenu rizika i pružanje pomoći industriji u sprječavanju preusmjeravanja oružja i municije.

Šesnaesti regionalni sastanak komisija za SALW organizovan je 15. decembra 2022. godine, u Budvi, a okupio je preko 40 učesnika iz 15 institucija iz cijele jugoistočne i istočne Evrope. Na sastanku je omogućena razmjena informacija i diskusija o pravnim i strateškim okvirima u vezi s vatrenim oružjem, municijom i eksplozivima, te njihovo usklađivanje s pravnim tekovinama EU. Pored toga, učesnici iz Beograda, Kišinjeva, Kijeva, Podgorice, Pištine, Sarajeva, Skoplja i Tirane obavješteni su o skorašnjim inicijativama koje imaju za cilj unapređenje znanja o faktorima podsticanja potražnje za vatrenim oružjem na Zapadnom Balkanu, te uključivanja rodne perspektive u politike kontrole SALW-a. Na kraju,

predstavljene su regionalne analize prijetnji i rizika u vezi s trgovinom i zloupotrebom vatrenog oružja, kao i podrška koju SEESAC pruža u aktivnostima njihovog suzbijanja.

NAJZNAČAJNIJI REZULTATI U IMPLEMENTACIJI STRATEGIJE U 2022. GODINI

Najznačajniji rezultati koji su postignuti tokom 2022. godine su:

- Uništeno je 2.609 komada i dijelova malog oružja i lakog naoružanja;
- Ostvarena je uspješna saradnja sa međunarodnim organizacijama koje se bave pitanjima kontrole malog oružja i lakog naoružanja (održani su sastanci u okviru Regionalne mreže SALW komisija, SEEFEN, SEEFEG, RACVIAC, UNDP, OSCE, UNODC itd.);
- Usvojen je Zakon o oružju i municiji u Posavskom kantonu, uz mišljenje Direkcije za europske integracije BiH;
- Okončan je proces obilježavanja malog oružja i lakog naoružanja i pripadajuće municije u Oružanim snagama BiH, a započet je proces u Policiji Brčko distrikta BiH;
- Prikupljeni su statistički podaci o legalnom oružju u posjedu građana u BiH, te se mogu pratiti trendovi za svaku godinu;
- Provođene su operativne policijske akcije u kojima je prikupljena značajna količina nelegalnog oružja.

V. PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, da nakon razmatranja „Izvještaja o radu Koordinacionog odbora za kontrolu malog i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu“, donese slijedeće:

ZAKLJUČKE

1. Usvaja se "Izvještaj o radu Koordinacionog odbora za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja za 2022. godinu";
2. Preporučuje se nadležnim entitetskim, kantonalnim i tijelima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, da nastave sa usklađivanjem zakonodavstva o oružju u skladu sa najnovijim izmjenama Direktive (EU) 2021/555 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. godine o nadzoru nabavke i posjedovanja oružja;
3. Zadužuje se predsjedavajući Koordinacionog odbora za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja da Izvještaj dostavi i Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost Bosne i Hercegovine, Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, u vidu informacije radi primanja k znanju.